

 پنجشنبه ۲۴ مهر ۱۴۰۲ وطن‌امروز شماره ۴۴۳۸	
[اقتصادی]	
معرفی کتاب	

یک ساتوشی

رمزارزها پدیده‌ای هستند که به‌رغم نوپا بودن در اقتصاد ایران تا به الان توجه و سرمایه زسادی را به خود جلب کرده‌اند و افرادی هم که زودتر به سمت شناخت و بهره‌برداری از آنها حرکت کرده‌اند، حداقل تا به این لحظه ناراضی نبوده‌اند اما ورود به یک عرصه بویژه زمانی که صحبت از پول و سرمایه در میان است باید محتاط‌تر و باآگاهی بسیار بیشتر همراه باشد تا از ضررهای آینده جلوگیری شود.

کتاب «یک ساتوشی» نوشته محمد آذرنیوار و نیما ملک‌پور، پژوهشگر عرصه بلاک‌چین و ارزهای دیجیتال، دقیقاً برای کمک به همین شرایط نگاشته شده است و در معرفی روی جلد خود تصریح دارد «راهنمای ورود به دنیای بیت کوین، اتریوم و ارزهای دیجیتال برای مبتدی‌ها». این کتاب در ۱۶ فصل و ۲۹۶ صفحه به شکلی ساده از ابتدایی‌ترین نکات مفهومی به مخاطب خود توضیح داده تا قدم‌های اجرایی ورود به بازار، تحلیل شرایط، تصمیم‌گیری و شیوه خرید و فروش رمزارزها و این پرداخت صفر تا صد، باعث شده این کتاب یکی از بهترین گزینه‌های برای ورود افراد مبتدی به دنیای رمز ارزها باشد.

اگر شما نیز خیلی وقت است اسم بیت‌کوین و اتریوم

کنجکاوئی‌تان را برانگیخته اما نمی‌دانستید از کجا باید

شروع کرد، خواندن این کتاب می‌تواند راهنمای کامل و

جامعی برای قرار گرفتن در مسیر درست و احیاناً ایجاد

مسیر درآمدی جدیدی باشد.

اخبار

ورود روزانه ۲۰۰ تن گوشت قرمز

وارداتی به بازار

دبیر انجمن صنعت بسته‌بندی گوشت و مواد پروتئینی کشور از توزیع گسترده گوشت وارداتی برای کنترل قیمت‌ها خبر داد.

مسعود رسولی در برنامه «سکه صبح» رادیو اقتصاد با اشاره به افزایش قیمت گوشت پس از حذف ارز ترجیحی اظهار کرد: برای تنظیم بازار و حمایت از مصرف‌کنندگان، روزانه ۲۰۰ تن گوشت گوساله و گوسفند وارداتی با ارز مبادله‌ای وارد کشور و در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و غرف میادین میوه و تره‌بار عرضه می‌شود.

وی افزود: در حال حاضر این طرح در استان‌های تهران و البرز در حال اجراست و به‌زودی در فروشگاه‌های سراسر کشور گسترش می‌یابد.

رسولی با اشاره به موافقت وزارت جهاد کشاورزی برای کاهش قیمت‌ها گفت: قیمت مغز زن و مخلوط در فروشگاه‌های زنجیره‌ای از ۷۹۵ هزار تومان به ۷۱۰ هزار تومان کاهش خواهد یافت. وی تأکید کرد: با همکاری شرکت‌های بسته‌بندی و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، این نرخ تثبیت می‌شود. دبیر انجمن صنعت بسته‌بندی گوشت و مواد پروتئینی کشور با بیان اینکه گوشت وارداتی در ۳ مرحله کشتار، واردات و توزیع از نظر بهداشتی تحت نظارت سازمان دامپزشکی قرار دارد، افزود: برچسب‌های روی محصولات اطلاعات مربوط به تاریخ توزیع و مصرف را در اختیار خریداران قرار می‌دهد.

رسولی تصریح کرد: عرضه این گوشت‌ها توسط بخش خصوصی و انجمن انجام می‌شود و دولت در تأمین آن نقشی ندارد. وی در پایان با اشاره به کمبود نهاده‌های دامی خاطرنشان کرد: مشکلات موجود در تأمین خوراک دام و طیور موجب فشار بر دامداران شده که انتظار می‌رود با همکاری وزارت جهاد کشاورزی رفع شود.

■ ■ ■

دلایل افزایش قیمت طلا

در معاملات جهانی

تحلیل رسانه‌های معتبر بین‌المللی حاکی است افزایش انتظارات از کاهش نرخ بهره در آمریکا، افزایش خرید بانک‌های مرکزی و افزایش تنش‌های تجاری بین قدرت‌های بزرگ از مهم‌ترین دلایل جهش بی‌سابقه قیمت طلا به شمار می‌رود. طلا در معاملات روز چهارشنبه باز هم افزایش یافت و به ۴۲۰۰ دلار در هر اونس رسید. افزایش احتمال کاهش دوباره نرخ بهره آمریکا و نگرانی درباره جنگ تجاری بین آمریکا و چین، تقاضا برای طلا به عنوان یک پشتوانه ایمن را افزایش داده است. قیمت هر اونس طلا دیروز با ۵۳ دلار افزایش به ۴۲۰۰ دلار رسید. قیمت معاملات این طلا در بازار کمکس نیویورک هم با یک افزایش ۱،۲۷ درصدی به ۴۲۱۷ دلار و ۷۰ سنت رسید. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا روز سه‌شنبه گفت دولتش قصد دارد فهرستی از برنامه‌های دموکرات‌ها را منتشر کند که در نتیجه تعطیلی دولت فدرال متوقف خواهند شد. افزایش انتظارات برای کاهش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو و افزایش تقاضا برای دارایی‌های امن در میان تشدید تنش‌های تجاری بین آمریکا و چین، عامل اصلی رشد تاریخی قیمت طلا بوده است.

■ ■ ■

هزینه آیفون ۱۷ در گمرک

۴۳ میلیون شد

امکان ثبت گوشی آیفون ۱۷ پرو در سامانه گمرک برای واردکنندگان و مالکان آن فراهم شد. بافعل‌ساز رجیستری آیفون ۱۷ پرو در سامانه گمرک، امکان ثبت این مدل گوشی برای واردکنندگان و مالکان آن فراهم شد. گفتنی است هزینه رجیستری این دستگاه ۴۳ میلیون تومان تعیین شده است. پیش از این رجیستری آیفون ۱۷ پرو مکس فعال بود اما هنوز امکان رجیستری آیفون ۱۷ پایه و آیفون ایر در سامانه گمرک وجود ندارد و زمان دقیق فعال‌سازی آنها اعلام نشده است. بنابراین مسافرانی که قصد دارند گوشی آیفون ۱۷ پرو وارد کشور کنند می‌توانند وارد سامانه رجیستری گمرک شده و ثبت اطلاعات کنند و پس از آن گمرک اطلاعات ثبت شده را برای همتا ارسال می‌کند تا امکان استفاده از گوشی فراهم شود. آن طور که گفته می‌شود حقوق و عوارض گمرکی بر اساس استعلام قیمت و با هماهنگی کمیته رجیستری و سامانه همتا تعیین می‌شود.

«وطن امروز» از دلایل عدم بازگشت ارز صادراتی

به کشور گزارش می‌دهد

سود شرکت‌ها در گم شدن ارزها

اقتصادی، نه‌تنها یک الزام قانونی، بلکه پیش‌شرط پایداری مالی کشور است. بدون اصلاح سیاست‌های ارزی، نه‌تنها صادرات نمی‌تواند نقش محرک اقتصاد را ایفا کند، بلکه خود به بستری برای خروج سرمایه و تعمیق شکاف‌های ساختاری تبدیل خواهد شد. راه‌حل در بازنگری سیاست‌ها، تقویت شفافیت و اعتمادسازی میان دولت و بخش خصوصی نهفته است.

■ **سودآوری شرکت‌های بزرگ از جیب مردم**

در حالی که اقتصاد ایران با فشارهای تورمی، نوسانات ارزی و کاهش قدرت خرید خانوارها مواجه است، گزارش‌های رسمی از عدم بازگشت ۹۵ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات غیرنفتی طی سال‌های اخیر، ابعاد تازه‌ای از ناکارآمدی سیاست‌های ارزی کشور را آشکار کرده است. این رقم چشمگیر، منآثر از ۲ عامل کلیدی است: نخست، نبود ضمانت اجرایی برای قوانین الزام‌آور مانند قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، دوم، سیاست‌های ارزی ناپایدار که با تعیین نرخ‌های غیرواقعی و ایجاد بازارهای موازی، صادرکنندگان را به سمت عرضه ارز در مسیرهای غیررسمی سوق داده است. افزایش نرخ ارز نیمایی، راه‌اندازی بازار با نرخ‌های بالاتر و نبود شفافیت در سامانه‌های معاملاتی، عملاً زمینه‌ساز تخلفات ارزی شده‌اند.

پایمان این رفتارها، مستقیماً بر معیشت مردم اثر می‌گذارد. افزایش نرخ ارز، افزایش قیمت کالاهای اساسی، تورم در بازارهای خودرو و مسکن را به همراه دارد که همگی از ثبات خروج ارز از مسیر رسمی هستند. در واقع، سودآوری شرکت‌های بزرگ از جیب مردم تأمین شده و چرخه‌ای معیوب از رانت، بی‌قانونی و فشار اقتصادی شکل گرفته است. تا زمانی که بازگشت ارز به چرخه رسمی اقتصاد تضمین نشود، ثبات ارزی حاصل نخواهد شد اما دستیابی به این هدف از مسیر اصلاح سیاست‌های ارزی، شفاف‌سازی فرآیندهای صادراتی و برخورد قاطع با تخلفات ساختاری می‌گذرد.

وی در ادامه با اشاره به ابعاد گسترده تخلفات ارزی در حوزه صادرات غیرنفتی، تأکید کرد: شرکت‌های خصولتی با وجود حمایت‌های دولتی، قانون را نقض کرده‌اند و ارز حاصل از صادرات را به چرخه رسمی کشور بازنگردانده‌اند. برخی از این شرکت‌ها با سوءاستفاده از خلأهای سیاست‌گذاری ارزی، ارز خود را در بازارهای غیررسمی عرضه کرده‌اند و تغییرات نرخ ارز نیمایی و بازار دوم، عملاً آنها را از مسیر رسمی خارج کرده است. مصصامی در پایان تأکید کرد که تخلفات، از جمله تغییر کدهای صادراتی و ثبت نادرست کالاها، باید شفاف‌سازی شود و مجلس با فعال‌سازی ابزارهای نظارتی، این موضوع را تا رسیدن به نتیجه نهایی پیگیری خواهد کرد.

■ **راه‌اندازی بازار دوم ارزی**

در ایمن میان، راه‌اندازی بازار دوم ارزی با همان تالار دوم، گامی در جهت اصلاح مسیر بوده اما هنوز با چالش‌هایی نظیر نبود شفافیت در نرخ‌ها و حجم معاملات، محدودیت در دسترسی واردکنندگان مواد اولیه و مداخلات غیر ضروری مواجه است. سیاست‌گذار به جای ایفای نقش تنظیم‌گر، در مواردی به تعیین‌گر نرخ تبدیل و همین امر موجب شده صادرکنندگان خرد که سهم قابل توجهی در صادرات دارند، از چرخه رسمی خارج شوند.

تجربه سال‌های اخیر نشان داده هر زمان سیاست‌های ارزی با واقعیت‌های بازار هماهنگ شده، روند بازگشت ارز بهبود یافته است. در مقابل، هر گاه سخت‌گیری‌ها افزایش یافته و نرخ‌ها غیرواقعی تعیین شده‌اند، نه‌تنها بازگشت ارز کاهش یافته، بلکه اعتماد فعالان اقتصادی نیز آسیب دیده است. برای اصلاح این روند ضروری است سیاست‌گذاری ارزی از مسیر تثبیت مصنوعی نرخ‌ها و الزام‌های غیرعملیاتی فاصله گرفته و به سمت ایجاد فضای رقابتی، شفاف و قابل پیش‌بینی حرکت کند. در نهایت، بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه

حسین صمصامی تصریح کرد: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به صراحت تأکید دارد ۱۰۰ درصد ارز صادراتی باید به اقتصاد کشور بازگردد اما این قانون در موارد متعدد نادیده گرفته شده است. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد برخی شرکت‌های بزرگ فولادی و پتروشیمی، ارز حاصل از صادرات را خارج از مسیر رسمی عرضه کرده‌اند. به گفته وی، افزایش نرخ ارز نیمایی و شکل‌گیری بازار دوم با نرخ‌های بالاتر، صادرکنندگان را به سمت بازار آزاد سوق داده و عملاً سیاست‌های ارزی به خروج ارز از کشور دامن زده‌اند.

وی با انتقاد از عملکرد بانک مرکزی و نهادهای نظارتی، تأکید کرد: اقدامات انجام‌شده تاکنون کافی نبوده و برخورد قاطع با متخلفان ضروری است. صمصامی هشدار داد افزایش نرخ ارز برای تشویق بازگشت ارز، در نهایت فشار خود را بر معیشت مردم وارد کرده و سفره خانوارها را کوچک‌تر کرده است. او تأکید کرد ورود ارز با نرخ‌های بالاتر، تأثیر مستقیم بر قیمت کالاها خواهد داشت و تبعات آن برای اقتصاد خانوارها فاجعه‌بار خواهد بود.

صمصامی همچنین از پیگیری‌های شخصی خود در مجلس خبر داد و گفت: محدودیت‌های قانونی در پرشش مستقیم از بانک مرکزی، توسط مجلس وجود دارد، از این رو باید از رئیس‌جمهور در این زمینه پاسخ‌خواهیم تا شفاف‌سازی کند. در همین راستا از وزرای عضو کار گروه بازگشت ارز، از جمله وزرای صنعت، اطلاعات، جهاد کشاورزی و رئیس کل بانک مرکزی، درباره مصوباتی که موجب اختلال در بازگشت ارز شده‌اند، پرسش‌هایی مطرح شده است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تأکید بر اینکه نمی‌توان منافع شرکت‌های بزرگ را از جیب مردم تأمین کرد، گفت: این سیاست‌ها در نهایت به افزایش قیمت خودرو، مسکن و کالاهای اساسی منجر می‌شود و حتی سهامداران این شرکت‌ها نیز در آینده با تورم و کاهش قدرت خرید مواجه خواهند شد.

افزایش عرضه لوازم یدکی بی‌کیفیت تهدیدی پنهان برای ایمنی خودروهاست

قاچاق، یدک‌کش خودروهای خارجی

از سطح بازار فراتر رفته و به مرحله تولید و بسته‌بندی برسد. تنها در این صورت می‌توان از جعل استاندارد، عرضه بی‌کیفیت و قیمت‌گذاری بی‌ضابطه جلوگیری کرد. آنچه بازار لوازم یدکی نیاز دارد، فقط برخورد با متخلفان نیست، بلکه اصلاح ساختار عرضه و نظارت بر شرکت‌های مونتاژکار است. تا زمانی که این شرکت‌ها با عرضه محدود، بازار را در انحصار خود نگه دارند، نه قیمت‌ها منطقی خواهد شد و نه کیفیت تضمین. بازگشت اعتماد مصرف‌کننده، از مسیر شفاف‌سازی، نظارت مؤثر و پایان دادن به انحصار می‌گذرد.

■ **بازار در قبضه قطعات بی‌کیفیت**

در پشت پرده بازار لوازم یدکی خودرو، شبکه‌ای از تأمین‌کنندگان غیررسمی و مونتاژکاران شکل گرفته که با عرضه گسترده قطعات درجه ۲ و ۳، عملاً سلامت فنی خودروها را به خطر انداخته‌اند. این قطعات با بسته‌بندی‌های مشابه برندهای معتبر و نشان‌های جعلی استاندارد، به راحتی وارد بازار می‌شوند و در غیاب نظارت مؤثر، جایگزین قطعات اصلی شده‌اند.

فعالان صنفی از وجود «مافیای قطعه» سخن می‌گویند؛ گروه‌هایی که با کنترل زنجیره تأمین، قیمت‌گذاری و حتی توزیع، بازار را در اختیار گرفته‌اند. این مافیا با عرضه انبوه قطعات بی‌کیفیت، سودهای کلان به جیب می‌زنند، نتیجه این وضعیت، آسیب مستقیم به خودروهاست. قطعات درجه ۲ و ۳، به‌ویژه در بخش‌های حساس مانند ترمز، فرمان، سیستم تعلیق و برق خودرو، نه‌تنها عمر مفید خودرو را کاهش می‌دهند، بلکه در مواردی منجر به نقص فنی، توقف ناگهانی یا حتی تصادف می‌شوند. این آسیب‌ها، علاوه بر هزینه‌های مالی، جان رانندگان و سرنشینان را نیز تهدید می‌کند.

برای مقابله با این وضعیت، نیاز به اصلاح ساختار نظارت، رهگیری دقیق کالا از مبدأ و برخورد جدی با شبکه‌های توزیع قطعات بی‌کیفیت وجود دارد. تا زمانی که مافیای قطعه بدون مانع فعالیت می‌کند، نه قیمت‌ها منطقی خواهد شد، نه کیفیت تضمین و نه ایمنی خودروها حفظ می‌شود. بازگشت اعتماد و سلامت بازار، از مسیر شفاف‌سازی، نظارت مؤثر و پایان دادن به انحصار می‌گذرد.

■ **وابستگی خودروهای مونتاژی به قطعات خارجی**

در ادامه بررسی وضعیت بازار قطعات خودرو، آنچه بیش از پیش خودنمایی می‌کند، وابستگی سنگین خودروهای وارداتی و مونتاژی به قطعات خارجی است؛ وابستگی‌ای که هم از مسیرهای رسمی تأمین می‌شود، هم بخش قابل توجهی از آن از طریق واردات غیرشفاف و قاچاق به بازار تزریق شده است. طبق آمارهای رسمی، تا پایان سال ۱۴۰۲ بیش از ۸ میلیارد دلار قطعات خودرو وارد کشور شده که سهم عمده‌ای از آن به خودروهای مونتاژی و

گروه اقتصادی: در سالی که صادرات غیرنفتی ایران به ر کورد ۶۰ میلیارد دلار رسید، اقتصاد کشور همچنان با نوسانات ارزی دست‌وپنجه نرم می‌کند. آنچه در ظاهر یک موفقیت تجاری به نظر می‌رسد، در عمل نتوانسته به بهبود شاخص‌های کلان اقتصاد یا تقویت رفاه عمومی منجر شود. دلیل این شکاف نه در حجم صادرات، بلکه در نحوه مدیریت ارز حاصل از آن نهفته است. برآوردها نشان می‌دهد در یک سال گذشته ۹۵ میلیارد دلار ارز صادراتی از سوی شرکت‌های صادرکننده به چرخه رسمی اقتصاد کشور بازنگشته است؛ رقمی که معادل یک‌ونیم برابر کل بودجه عمرانی کشور است و می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در کنترل تورم، تأمین واردات و تثبیت بازار داشته باشد.

این وضعیت نتیجه مستقیم سیاست‌گذاری‌های ارزی است که بازگشت ارز را کاهش داده و زمینه‌ساز گسترش پدیده‌هایی مانند کارت‌های اجاره‌ای، کم‌اظهاری و تحویل درب کارخانه شده است. صادرکنندگانی که مواد اولیه خود را با نرخ‌های آزاد خارج از بورس کالا تهیه می‌کنند، حاضر نیستند ارز حاصل از صادرات را با نرخ ثابت و پایین مرکز مبادله عرضه کنند. در نتیجه، بخشی از صادرات عملاً خارج از مسیر رسمی انجام می‌شود و ارز آن نیز به کشور بازمی‌گردد. به همین دلیل سازوکار باید به گونه‌ای باشد که مواد اولیه و تجهیزات وارداتی این شرکت‌ها نیز بر مبنای نرخ صادراتی تهیه شود.

■ **عملکرد ضعیف در اجرای قانون بازگشت ارزهای صادراتی**
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با «وطن امروز»، ضمن انتقاد از عملکرد ضعیف در اجرای قانون بازگشت ارزهای صادراتی، از عدم بازگشت ۹۵ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات غیرنفتی طی سال‌های اخیر خبر داد و گفت: این رقم عمدتاً مربوط به شرکت‌های خصوصی و خصولتی فعال در صنایع بزرگ است که با وجود الزام قانونی، ارز خود را به چرخه رسمی کشور بازنگردانده‌اند.

گروه اقتصادی: بازار قطعات خودرو در ایران به جای آنکه بازوی فنی صنعت باشد، به میدان رقابت بی‌ضابطه میان مونتاژکاران، واردکنندگان غیررسمی و تولیدکنندگان زیرزمینی بدل شده است. عرضه گسترده قطعات قاچاق و تقلبی، نه‌تنها کیفیت خودروها را به‌شدت کاهش داده، بلکه ایمنی عمومی را نیز با تهدیدی پنهان مواجه کرده است. در شرایطی که خودروهای مونتاژی وابستگی کامل به قطعات خارجی دارند، نبود نظارت مؤثر بر زنجیره تأمین، زمینه را برای نفوذ قطعات درجه ۲ و ۳ از مبادی غیررسمی فراهم کرده است. این قطعات با بسته‌بندی‌های فریبنده و نشان‌های جعلی استاندارد، به راحتی جایگزین قطعات اصلی شده و مصرف‌کننده را در برابر انتخاب‌های پرریسک و گمراه‌کننده تنها گذاشته است.

در بازار لوازم یدکی خودرو، شرکت‌های مونتاژکار با عرضه قطره‌چکانی قطعات اصلی و کنترل جریان کالا، نبی قیمت‌گذاری را در دست گرفته‌اند. این انحصار نه‌تنها موجب افزایش بی‌ضابطه قیمت‌ها شده، بلکه نمایندگی‌های خودرو با عرضه قطعات تولید زیرپله‌ای‌ها اعتماد مصرف‌کنندگان را نیز نشانه رفته‌اند.

بازار لوازم یدکی خودرو این روزها با چالش‌هایی جدی مواجه است؛ از اجناس بی‌کیفیتی که با برچسب استاندارد عرضه می‌شوند تا شرکت‌هایی که با کنترل عرضه، قیمت‌گذاری را به دلخواه خود انجام می‌دهند. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از قطعات موجود در بازار، با وجود داشتن نشان استاندارد، فاقد حداقل‌های ایمنی و دوام هستند و این در حالی است که مصرف‌کننده هیچ ابزار مؤثری برای تشخیص اصالت کالا در اختیار ندارد.

برخی شرکت‌ها با ایجاد کمبود مصنوعی قطعات، قیمت‌ها را به دلخواه افزایش می‌دهند و با هر کیفیتی که تولید کرده‌اند، محصول را به فروش می‌رسانند. این رفتار، نه‌تنها رقابت سالم را از بین برده، بلکه موجب شده مصرف‌کننده در برابر کالاهای بی‌کیفیت و گران، بی‌دفاع باقی بماند.

مصرف‌کنندگان نیز از نبود نظارت مؤثر گلایه دارند. بسیاری از کالاهای بی‌کیفیت با بسته‌بندی مشابه برندهای معتبر و نشان‌های جعلی استاندارد وارد بازار می‌شوند. این وضعیت، نه‌تنها به ایمنی خودروها آسیب می‌زند، بلکه اعتبار برندهای معتبر را نیز زیر سوال می‌برد. مصرف‌کننده‌ای که یکبار از برند ایرانی ضربه خورده، دیگر به تولید داخلی اعتماد نمی‌کند.

در چنین فضایی، نبود سازوکار رهگیری کالا، ضعف در تشخیص اصالت نشان‌ها و فقدان نظارت در مبدأ تولید، به گسترش تقلب دامن زده است. برخی فروشندگان معتقدند اگر قرار است از تولید داخلی حمایت شود، باید نظارت‌ها